

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА О ДОПУШТЕНОСТИ

Представка бр. 3103/05
Николе МАКСИМОВИЋА
против Србије

Европски суд за људска права (Друго одељење), дана 9. октобра 2007. године на заседању Већа у саставу:

гђа . F. TULKENS, председник,

г. A. V. BAKA,

г. G. BONELLO,

г. I. CABRAL BARRETO,

г. M. UGREKHELIDZE,

гђа A. MULARONI,

г. D. POPOVIĆ, судије

и гђа S. Dollé, секретар одељења

У вези са горе наведеном представком која је поднета дана 29. децембра 2004. године,

У вези са одлуком да се примени члан 29 став 3 Конвенције и заједно размотре прихватљивост и основаност предмета,

У вези са Запажањима које је доставила тужена Влада и запажањима у одговору које је доставио подносилац представке,

После већања, доноси следећу одлуку:

ЧИЊЕНИЦЕ

Подносилац представке, г. Никола Максимовић, је држављанин Србије рођен 1949. године и живи у Лукићеву. Владу Србије (у даљем тексту звана „Влада“) заступао је њен заступник, г. С. Царић.

Чињенице предмета, како су их поднеле странке, могу се сумирати како следи.

А. Кривични поступак

Општински суд у Зрењанину је 2001. године оптужио подносиоца представке за злоупотребу службеног положаја.

Дана 31. марта 2004. године Општински суд у Зрењанину је утврдио да је подносилац представке крив и осудио га условно на казну затвора од три месеца. Подносилац представке се жалио, тврдећи да су првостепеном пресудом чињенице погрешно утврђене.

Дана 30. јуна 2004. године Окружни суд у Зрењанину одбио је жалбу подносиоца представке и потврдио првостепену пресуду.

Б. Поступак који се тиче привредног преступ

Дана 4. децембра 2001. године Општински јавни тужилац у Зрењанину поднео је оптужни предлог против предузећа Б. и подносиоца представке Трговачком суду у Зрењанину због привредног преступа у вези са обезбеђењем плаћања.

Пошто је Србија ратификовала Конвенцију 3. марта 2004. године, подносилац представке је тражио да надлежни суд прекине поступак чекајући исход горе наведеног кривичног поступка (Поглавље А у горњем тексту). Он је тврдио да се два поступка тичу истих новчаних износа, а тиме и истог дела.

Суд је прекинуо поступак.

Дана 4. фебруара 2005. године Трговински суд у Зрењанину је затражио од Општинског суда у Зрењанину да обезбеди копију судског списка из кривичног поступка. Међутим, суд није могао то да учини пошто је спис достављен Окружном суду у Зрењанину после захтева подносиоца представке за понављање кривичног поступка и његове накнадне жалбе због тога што је суд одбио да то учини.

Пошто је поступак обновљен, рочишта заказана за 27. март и 20. април 2006. године су одложена пошто се на њима није појавио правни заступник предузећа Б. Трговински суд у Зрењанину је казнио предузеће Б. због пропуста да се појави на суду последњег споменутог датума.

Суд је следеће рочиште одржао дана 11. маја 2006. године, када је подносилац представке тражио да му се да времена за излагање одбране у писаној форми. Рочиште предвиђено за 28. септембар 2006. године је поново одложено због пропуста саоптуженог да се појави. Суд је наложио да полиција доведе правног заступника предузећа Б. на следеће рочиште.

Дана 12. октобра 2006. године Трговински суд у Зрењанину је донео пресуду којом подносиоца представке и предузеће Б. ослобађа свих оптужби.

ПРИТУЖБЕ

Подносилац представке се жалио према члану 6 ставови 1 и 3 (г) Конвенције на правичност кривичног поступка и чињеницу да првостепени суд никада није саслушао извесног Н. Д. као сведока.

Подносилац представке се даље жалио на дужину поступка за привредни преступ.

ПРАВО

1. Подносилац представке се прво жалио на правичност кривичног поступка и пропуст домаћих судова да саслушају извесног Н.Д. Подносилац представке се ослонио на члан 6 ставови 1 и 3 (г), који у његовом релевантном делу предвиђа следеће:

Члан 6 став 1

„Током одлучивања о некој кривичној оптужби против њега, свако има право на правичну ...расправу у разумном року пред [а] ... судом...“

Члан 6 став 3 (г)

„Свако ко је оптужен за кривично дело има следећа минимална права:

(г) испитује сведоке против себе или да постигне да се они испитају и да се обезбеди присуство и саслушање сведока у његову корист под истим условима који важе за оне који сведоче против њега...“

У вези са овим, Суд подсећа да је, према члану 19 Конвенције, његова дужност да обезбеди поштовање обавеза које су преузеле државе уговорнице по Конвенцији. Посебно, његова функција није да се бави чињеничним или правним погрешкама које је наводно починио национални суд, сем ако су и у мери у којој су повредиле права и слободе зајамчене Конвенцијом (видети *Schenk против Швајцарске*, пресуда од 12. јула 1998. године, серија А бр. 140, стр. 29, став 45 и *Garcia Ruiz против Шпаније* [ВВ], бр. 30544/96, став 28, ЕЦХП 1999-1).

У конкретном предмету Суд примећује да је подносилац представке користио контрадикторни поступак и да је могао да достави аргументе које је он сматрао релевантним за његов предмет у разним фазама поступка. Суд у спису предмета не налази ништа што указује да су одлуке националних судова произвољне или да је поступак на други начин био неправичан или да је кршио члан 6 став 1.

Произлази да је ова притужба очигледно неоснована и да се мора одбацити сходно члану 35 ставови 3 и 4 Конвенције.

Што се тиче притужбе подносиоца представке према члану 6 став 3 (г) Конвенције, Суд примећује да подносилац представке није доказао да је уопште предложио да се Н. Д. саслуша у току првостепеног поступка. У сваком случају, он се на ово није жалио у својој жалби другостепеном суду.

Произлази да се ова притужба мора одбацити према члану 35 ставови 1 и 4 Конвенције због неисцрпљености домаћих правних средстава.

2. Подносилац представке се даље жалио на дужину поступка који се тиче привредног преступа.

Суд примећује да је овај поступак почео дана 4. децембра 2001. године и завршио се дана 12. октобра 2006. године, када је подносилац представке ослобођен свих оптужби. Међутим, период који спада у надлежност Суда *ratione temporis* почео је дана 3. марта 2004. године, што је датум када је Конвенција ступила на снагу у односу на Србију. Он према томе износи две године и седам месеци пред једним нивоом надлежности.

Влада је оспорила захтев подносиоца представке у том погледу. Она је прво изнела да је подносилац представке пропустио да исцрпи разна домаћа правна средства и да, по њеном мишљењу, с обзиром на специфичну природу привредних преступа, члан 6 став 1 Конвенције не може да се примењује на овај поступак.

Што се тиче основаности притужбе подносиоца представке, Влада је образложила да је предмет чињенично сложен. Она је истакла да је сам подносилац представке тражио прекид поступка до окончања кривичног поступка, а касније поднео захтев за његов наставак. Пошто је поступак настављен, он је такође тражио време да достави своју одбрану у писаној форми, а не да то учини на усменој расправи. По мишљењу Владе, очигледно је да је подносилац представке својим поступцима значајно допринео дужини спорног поступка. Штавише, одуговлачења су била у његовом интересу, пошто би кривично гоњење застарело у децембру 2006. године.

Влада је даље изнела да је саоптужени подносиоца представке, предузеће Б., такође допринело одуговлачењу поступка, упркос напорима надлежног суда да санкционише његово одуговлачење.

Суд сматра да није неопходно да се разматрају питања исцрпљености домаћих правних средстава или примењивости члана 6 на поступак о коме је реч, пошто је овај предмет у сваком случају неприхватљив из следећих разлога.

Суд подсећа да на почетку поступци који се тичу привредних преступа, као што су превара и порески прекршаји, могу бити прилично сложени и могу оправдати дуге поступке (видети нпр. *Hozee против Холандије*, пресуда од 22. маја 1998. године, *Извештаји о пресудама и одлукама 1998-III*, стр. 1102, став 52 и *Wejrur против Данске* (одлука), бр. 49126/99, ЕЦХР 2002-IV). У конкретном предмету постојала су два оптужена, а Трговински суд је био у обавези да прекине поступак до закључења паралелног кривичног поступка.

Суд даље примећује да је подносилац представке допринео одуговлачењу поступка тиме што није тражио наставак поступка одмах после 30. јуна 2004. године, када је његова кривична осуда постала правоснажна.

Пошто је поступак настављен, надлежни органи су и даље поступали са дужном пажњом, тако што су санкционисали недолазак саоптуженог на рочишта и предмет довели до краја.

Размотривши све материјале које поседује, Суд сматра да дужина поступка у конкретном предмету није била претерана.

Произлази да је ова притужба очигледно неоснована и да се мора одбацити сходно члану 35 ставови 3 и 4 Конвенције.

Из тих разлога, Суд једногласно

Проглашава представку неприхватљивом.

С. Доле
Секретар

Ф. Тулкенс
Председник